

el **GALER**

Butlletí quadrimestral informatiu del
Parc Natural de la Font Roja

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de la font roja

1 D'ENTRADA

2 NOTÍCIES

Tornen les celebracions en
honor a la Verge dels Lliris

3 CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

L'ús de les bicicletes als Parcs
Naturals

4 CONEIX

El comportament de les
raboses juvenils

"Escobas de bruja"

5 PROMOCIÓ

Activitats de promoció

8 VINE AL PARC

Exposicions permanents i
temporals del Centre de
Visitants

D'ENTRADA

Els dies 12 al 16 d'agost vam viure al Parc Natural de la Font Roja un episodi d'elevades temperatures, el qual va tindre com a conseqüència la declaració del nivell de preemergència 3 del Pla Especial front del Risc d'Incendis Forestals.

És comú que s'establisca aquest nivell de preemergències a la Comunitat Valenciana (nivell de risc extrem d'incendi forestal), a causa dels diferents factors territorials i a la situació climatològica que es pot manifestar en zones mediterrànies com la nostra, però el que es va previndre durant aquests dies va motivar a la Conselleria a prendre una sèrie de mesures excepcionals plasmades mitjançant Resolució (Resolució de 12 d'agost de 2021, de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública i Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica 2021/8678), en la qual es va restringir l'accés al Parc Natural. Aquesta mesura també va afectar a 15 parcs naturals de de la Comunitat Valenciana.

A banda de les mesures que s'apliquen front d'un nivell de preemergència 3, es decideix la prohibició addicional de circular per pistes i camins forestals, amb qualsevol mena de vehicle, bicicleta o a peu, dins del Parc Natural de la Font Roja.

El Parc Natural de la Font Roja no havia sigut clausurat d'aquesta manera des de la seua declaració, fa ja 34 anys, però el motiu era clar. Amb aquestes temperatures anòmales, el risc de patir colps de calor o que es produïra un incendi amb les possibles mobilitzacions dels serveis d'emergències era molt elevada. Per tant, com a mesura preventiva es va prendre aquesta decisió de caràcter excepcional.

Des del Parc Natural no podem deixar d'agrair el comportament exemplar de totes aquelles persones que malgrat tractar-se de dies de vacances i esplai pel camp, van complir amb les normes i van canviar els seus plans de visita per a no posar-se en risc a ells mateix ni als possibles equips de rescat.

NOTÍCIES

Tornen les celebracions en honor a la Verge dels Lliris

El dissabte 21 d'agost es festeja la troballa de la verge, com és tradició, amb el rés de la sabatina i es celebra una missa en honor a la Verge dels Lliris, patrona d'Alcoi, a l'ermita del Santuari de la Font Roja.

Aquesta celebració no es realitzava des de 2019, ja que l'any passat va ser suspesa per la pandèmia de la COVID-19. Enguany, amb les mesures sanitàries pertinents i amb la consegüent reducció d'aforament, van poder assistir uns 150 participants, i encara que no es va poder celebrar la processó pel paratge i el posterior sopar de cabasset, els assistents i devots van agrair poder reunir-se de nou per a venerar a la seua benlloguda Verge.

També està previst celebrar la tradicional romeria el pròxim diumenge 19 de Setembre, tal com va anunciar l'Arxiconfraria de la Verge dels Lliris i el mateix Ajuntament d'Alcoi, seguint les precaucions i recomanacions marcades per la Conselleria de Sanitat. Les mesures acordades en matèria de salut pública són: l'ús obligatori de màscara, el manteniment de distància interpersonal d'1.5 m, control d'aforaments, reduir les aglomeracions, servei de transport públic d'autobusos. Per a això se suspén el tradicional recorregut romer fins al Santuari amb la imatge pelegrina de la verge, i es preveu celebrar una missa a l'aire lliure enfront del mateix amb aforament regulat.

CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

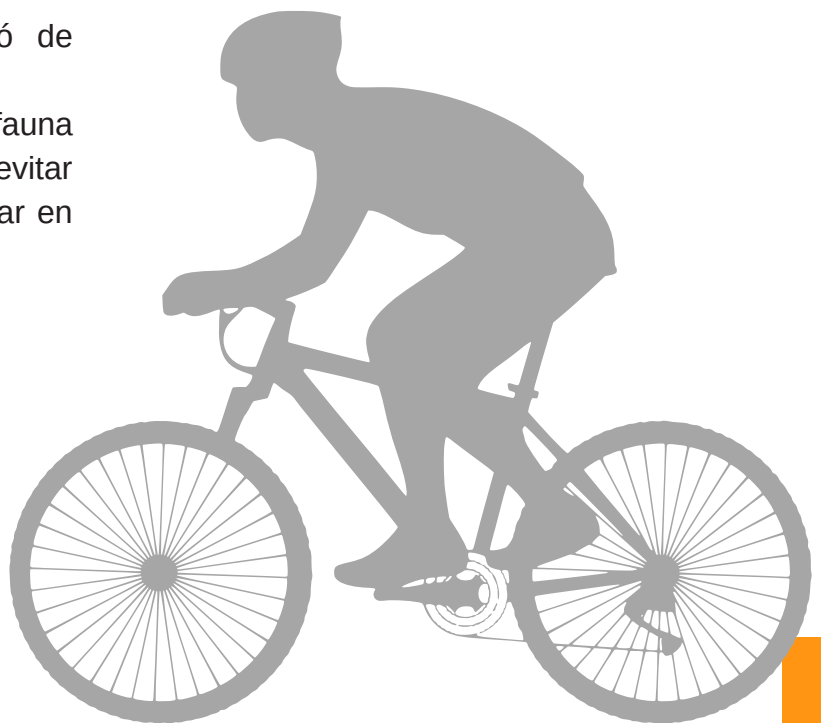
L'ús de les bicicletes als Parcs Naturals

Cada vegada és major el nombre de persones que opten per utilitzar la bicicleta de muntanya com a activitat per a gaudir de la naturalesa. Però la circulació amb bicicleta pels Parcs Naturals ha de considerar-se una activitat d'oci, no una activitat esportiva en sentit estricte, respectant en tot moment els valors naturals i culturals de l'entorn.

Seguint la normativa actual (Decret 121/2004) de regulació dels usos del Parc Natural de la Font Roja, en benefici de la seua conservació, s'informa sobre les normes i condicions d'ús:

- En l'àmbit de protecció del Parc Natural de la Font Roja no es permet la circulació de bicicletes per les pistes forestals ni les sendes.
- En la zona d'influència del Parc Natural de la Font Roja (Alcoi/Ibi) es permet la circulació de bicicletes per les pistes forestals, però no per les sendes.
- En cap cas es permet la circulació de bicicletes camp a través.
- Respecta en tot moment la flora i la fauna que pot trobar al seu pas. Per a evitar molèsties a la fauna és convenient circular en el major silenci possible.

- Evita la circulació de caràcter competitiu, la conducció ràpida i agressiva i els derrapatges. Cal indicar que la velocitat màxima permesa en pistes forestals per a tota mena de vehicles és de 30 km/h.
- Respecta la senyalització existent al Parc Natural, especialment aquella referent a la prohibició de trànsit per determinades pistes forestals per motius de protecció de flora o fauna.
- Respecta sempre el pas d'excursionistes i visitants.
- Evita formar grups nombrosos de ciclistes.
- Evita l'abandó de residus (botelles d'aigua, envasos etc.) durant el desenvolupament de l'activitat.
- Circula per les pistes forestals de titularitat pública o amb servitud pública de pas. Si es fa per finques de titularitat privada, s'haurà d'obtenir l'autorització expressa del propietari, respectant en tot cas els seus béns i drets.
- Utilitza preferentment les rutes BTT preparades i senyalitzades a aquest efecte.

El comportament de les raboses juvenils

Exemplar de rabosa (*Vulpes vulpes*) pels voltants del Centre de Visitants.
Foto: Pep Cantó

Des de fa uns mesos deambula pels voltants del Centre de Visitants, un exemplar juvenil o sub-adult de rabosa. No és la primera vegada que exemplars juvenils de rabosa rondon per la zona, acostant-se a llocs on hi ha presència humana. Aquest comportament sembla ser pel fet que els exemplars joves descobreixen una font d'aliment fàcil en aproximar-se a llocs en els quals hi ha persones.

Fins i tot, de vegades les raboses arriben a confiar de tal manera en els humans que són capaços d'aproximar-se i menjar de la mà. Però cal no oblidar que es tracta d'animals salvatges i que cal interactuar el menys possible amb ells. Amb el pas del temps, i amb l'arribada de la maduresa de l'animal, aquestes interaccions van disminuint fins al punt de desaparèixer i ja resulta més estrany observar adults de rabosa aproximant-se a zones on hi ha gent.

"Escobas de bruja"

Les conegudes com "escobas de bruja" són una formació que pot observar-se en pins blancs i altres espècies arbòries, i que són originades per un bacteri.

Són molt vistoses, ja que el que s'observa és una proliferació de xicotetes acícules que naixen des d'un mateix punt, molt unides entre si, i d'una coloració verda intensa, que en conjunt donen un aspecte globós.

Sembla que aquest tipus de patologia en concret, a diferència d'altres danys produïts per bacteris, no perjudica les espècies vegetals a les quals afecta.

PROMOCIÓ

Naturalista per un dia

Activitat celebrada el dissabte dia 15 de maig, amb les corresponents mesures preventives de seguretat segons el protocol COVID19, i amb motiu de la celebració del Dia Internacional de la Biodiversitat. Amb aquesta ruta guiada es mostren quines són les eines i les metodologies que es fan servir per fer el seguiment de les poblacions de flora i fauna que es troben al Parc Natural del Carrascal de la Font Roja.

Relleu i paisatge

Activitat realitzada el passat dia 22 de maig amb motiu de la celebració del Dia Europeu dels Parcs Naturals. Per a això, des del Parc Natural s'organitza una ruta per la muntanya pública de Sant Antoni per a destacar els diferents paisatges que poden observar-se des del Carrascal de la Font Roja. S'explica l'origen i relleu dels principals elements geogràfics de l'entorn, fent especial èmfasi en l'evolució de la vall de Polop, analitzant els diferents paisatges naturals i humans.

Operació "pollitos"

Activitat oberta al públic per explicar el seguiment de les poblacions d'aus forestals, celebrada el dissabte dia 12 de juny. En aquesta activitat es revisen 11 caixes-niu que es troben instal·lades a l'àrea d'ús públic del Santuari. D'aquestes 11 caixes, 2 no han sigut ocupades, 2 han sigut predades per una fagina (*Martes foina*) i de les altres 7, 6 caixes estan ocupades pel ferreret (*Cyanistes caeruleus*) i 1 per totestiu (*Parus major*). A les 6 caixes de ferreret s'anellen 32 pollets entre 10 i 14 dies d'edat i a la caixa de totestiu s'anellen 6 pollets de 15 dies d'edat.

Pollet de ferreret (*Cyanistes caeruleus*) de 14 dies d'edat.
Foto: Pep Cantó

La nit màgica de Sant Joan

Ruta nocturna guiada per l'entorn de l'ermita de Sant Antoni, celebrada el 23 de juny. Aquesta excursió nocturna té com a objectiu descobrir les sensacions que dona un passeig al capvespre i reflexionar sobre les tradicions culturals de la nit de Sant Joan. La ruta compta amb una acollida de públic molt interessada i disposada a passar una bona estona al refugi dels estels i la llum de la Lluna.

Els colors de la nit

Xerrada i recorregut per l'entorn de la Font Roja. Durant dos nits de l'estiu, van poder conèixer les diferents espècies de papallones nocturnes del Carrascal de la Font Roja, destacant la seua varietat morfològica i els colors tan cridaners d'aquest grup d'insectes. Unes 40 espècies diferents de papallones nocturnes deleiten als assistents a aquesta activitat desenvolupada a l'àrea d'ús públic del Santuari. Com cada any, es troben noves espècies que augmenten l'índex de biodiversitat del Parc Natural.

Pujada nocturna al Menejador

Ascens al punt més alt del Carrascal de la Font Roja, el Menejador. Durant dos nits de l'estiu es realitza la ruta guiada amb gran il·lumió de part dels assistents. El recorregut comença a la vesprada per a poder observar el capvespre i descobrir, una vegada pugem al Menejador, les llums dels nuclis urbans pròxims. Al descens ens sorprenen els invertebrats (entre ells els escorpins, que en il·luminar-los amb llum violeta, s'observen fluorescents), la presència d'aus nocturnes, el rastre dels mamífers o el voleteig de les rates penades. Durant el recorregut, les principals constel·lacions d'estels i la Lluna ens mostren el camí de tornada.

Anella en família

Activitat clàssica dels estius a la Font Roja, realitzada en tres sessions, que mostra al públic familiar del procés de captura i anellament científic de les aus. En aquesta ocasió, amb la col·laboració del Centre de Recuperació de Fauna de la Santa Faç d'Alacant, s'alliberen diferents rapinyaires (xot, caro, xoriguer i mussol) ja recuperades i llestes per a soltar-se al medi natural. Aquestes són anellades i alliberades pels participants de l'activitat amb màxima expectació.

PRÓXIMES ACTIVITATS Per al públic general

18 de setembre

Anella en família

9.00 h. Des del Centre de Visitants de la Font Roja

Més informació en:
Centre de Visitants
Telf: **965 33 76 20**
parque_fontroja@gva.es

A B
HORARI
Centre de Visitants:
Dilluns a Diumenge
9:30 - 14:00 h

VINE AL PARC

EXPOSICIONS EN EL CENTRE DE VISITANTS

EXPOSICIÓ PERMANENT

"La Font Roja en un click"

Tres diorames de gran format, recreats amb joguets de Playmobil (© PLAYMOBIL/ geobra Brandstätter GmbH & CO.KG.) mostren les escenes més significatives del Carrascal de la Font Roja.

Realitzat i patrocinat pel Parc Natural de la Font Roja. Planta 0.

EXPOSICIONS TEMPORALS

"Arquitectura i paisatge. Mirades al territori"

Del 10 de setembre de 2020 al 2022.

Exposició audiovisual que reflexiona sobre el concepte del paisatge des de diferents disciplines com l'arquitectura, l'art, la història, la pintura entre altres.

Patrocinada per la Universitat d'Alacant Campus d'Alcoi, Ajuntament d'Alcoi, Mutualidad Levante. Sala exposició, planta -1.

ARQUITECTURA I PAISATGE

Mirades al Territori

"Fauna salvatge a la llum de la Lluna"

Des del 17 de juliol de 2021

Exposició fotogràfica amb la tècnica de fototrampeig mitjançant el qual es pot realitzar un estudi de la presència de les espècies animals que es troben al Parc Natural.

Sala audiovisual, planta 0.

FORMACIÓ

Taller d'introducció a l'ornitologia. Eines per a l'estudi de les aus dels ecosistemes mediterrànies.

Organitza:

Estació Científica Font Roja Natura
Universitat d'Alacant

Data:

24 i 25 de setembre de 2021.

Més informació i reserva:

<https://web.ua.es/va/seus/cocentaina/cursos-i-jornades/2021-2022/ornitologia/taller-d-introduccio-a-l-ornitologia-eines-per-a-l-estudi-de-les-aus-dels-ecosistemes-mediterranis.html>

24/25 SETEMBRE 2021
TALLER D'INTRODUCCIÓ A L'ORNITOLOGIA.
EINES PER A L'ESTUDI DE LES AUS DELS ECOSISTEMES MEDITERRANIS

Professorat: Pep Cantó, ornitòleg, educador ambiental i guia mediambiental del PN Carrascal de la Font Roja. Andreu Bonet, Dep. Ecologia UA.

Divendres, 24.09.2021, Estació Científica Font Roja Natura UA. Presencial
16.00 h Les aus dels ecosistemes mediterrànies
16.30 h - 18.15 h Introducció a l'ornitologia. Perquè, com, quan estudiar les poblacions d'aus dels nostres ecosistemes (transsectes, app's, anellament científic, programes ciència ciutadana, monitorització exemplars i/o nius, etc)
19.00 - 21.00 La migració de les aus. Sessió d'anellament a un dormidor d'oronetes al riu Serpis.*

Dissabte, 25.09.2021, Albufera de Gaianes. Presencial.
08:30 - 13:30 Eixida de camp. Les aus en el seu medi natural.*

* No hi ha servei de transport. El desplaçament és a càrrec dels participants.

Curs adreçat a estudiants, tècnics ambientals i a tots els interessats en el coneixement i conservació de la biodiversitat. Activitat presencial. Parc Natural de la Font Roja. Matriculació: 30 €. Inscripció a <https://web.ua.es/va/seus/cocentaina/>. Més informació a <https://web.ua.es/es/estacion-cientifica-font-roja>
No hi ha servei de transport. Llengua vehicular: valencià. Reconeixement UA 1 ECTS.
Es obligatori l'ús de la mascareta i el manteniment de la distància social (COVID).

PARTICIPA EN EL BUTLLETÍ

Si ho desitges, pots publicar alguna notícia o fotografia en el Butlletí "El Galer" sobre el Parc Natural de la Font Roja. Anima't i posa't en contacte amb nosaltres: parque_fontroja@gva.es

Per a rebre informació actualitzada de les activitats del Parc Natural recomanem la seua subscripció a la pàgina web o al nostre facebook.

Foto portada: Alacrà (*Buthus occitanus*) sota llum ultravioleta, (juliol 2021). Foto: Pep Cantó

GENERALITAT
VALENCIANA

Redacció, fotografies i disseny: Equip Tècnic
El Galer. Núm. 13: Maig - Agost 2021_Val.
Centre de Visitants del Parc Natural de la Font Roja.
Edifici Font Roja Natura.
Ctra. CV-797 Font Roja s/n. Alcoi (Alacant)

Parc Natural de la Font Roja
Telf.: 965 33 76 20
parque_fontroja@gva.es
www.parquesnaturales.gva.es/fontroja
www.facebook.com/PNFontRoja1987